

Keskustalle maaseutu on enemmän

Keskustan maaseutulinjaus

Elämisen edellytykset

Suomi selviää tulevaisuuden haasteista voittajana, kun hyödynnämme luontaiset mahdollisuutemme, toimimme tehokkaasti ja ylisukupolisesti. Suomen luonnonvarat ja suuri osa tulevaisuuden resursseista tulee maalta. Voimavarojemme hyödyntäminen edellyttää maaseudulla asumista, työntekoa ja yrittämistä. Myös maaseudulla on oltava edellytykset laadukkaaseen asumiseen, toimiviin palveluihin sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksiin. Maaseudun asukkaille on turvattava vaikutusmahdollisuudet oman alueensa asioihin.

Tavoite 2020

Päätöksenteossa on siirrytty hallintokeskeisyydestä asukas- ja yrittäjälähtöisyyteen. Ihmisten ja palveluiden keskittäminen on lopetettu. Omistamisen oikeusturvaa on vahvistettu, maaseutuasumisen esteitä on karsittu, maalla asuminen, työnteko ja yrittäminen ovat aidosti valittavissa olevia vaihtoehtoja.

Toimet 2015

- Rakentamiseen liittyvää byrokratiaa karsitaan ja rakennuslakia uudistetaan, maaseuturakentamisen edistäminen nykyisen kieltolinjan tilalle.
- Eduskunnan yksimielisesti hyväksymä maaseutuvaikutusten arviointi otetaan aidosti käyttöön
- Maaseudun peruspalvelut turvataan sote-uudistuksessa
- Alempiasteisen tieverkon kunnossapidon rahoitusta on lisättävä sekä tutkittava yksityisteiden vapauttamista arvonlisäverovelvollisuudesta.

- Laajakaistastrategian toimeenpanoa vauhditetaan, taataan vähintään 100 megan yhteys vuoteen 2020 mennessä.
- Vakituisen ja vapaa-ajan asunnon välistä määrittelyä muutetaan joustavammaksi.

Maaseudun elinvoima

Maa- ja metsätalous, matkailu sekä uusiutuvan energian tuotanto ovat vahvoja kasvualoja. Kestävällä kasvulla synnytetään uutta kotimaisiin voimavaroihin perustuvaa työtä ja yrittäjyyttä. Koko maan kattava vihreä kasvu tukee vahvasti paikallis- ja aluetaloutta sekä koko Suomen kansantaloutta. Maahantuontia korvaavana, vientiä vahvistavana, kotimaiseen työhön ja raaka-aineisiin perustuvana toimialana se on tehokkain sektori vaihtotaseemme vahvistamiseen. Vihreä kasvu vaatii kehittyäkseen pitkäjänteisyyttä, kannattavuutta, luotettavaa ja vakaata poliittista tahtoa sekä johdonmukaisia päätöksiä.

Tavoite 2020

Suomeen on luotu kattava biotalousstrategia. Strategian toteuttamiseksi on tehty koko toimintakentän kattavat konkreettiset toimenpideohjelmat esimerkiksi asumisesta ja liikenteestä sekä elintarviketuotannosta ja energiapolitiikasta. Strategia ja toimenpideohjelmat sisältävät riittävät taloudelliset panostukset sekä käytännön konkreettiset toimet biotalouden nostamiseksi Suomen kärkitoimialaksi. Toimintaohjelmiin on kirjattu vain varmasti toteutettavat toimet.

Toimet 2015

- Luodaan kattava biotalousstrategia.
- Kevennetään henkilöyhtiöiden sekä liikkeen-, ammatin- sekä maa- ja metsätalouden harjoittajien verotusta toteuttamalla esimerkiksi 5 prosentin yrittäjävähennys.
- Madalletaan kynnystä ensimmäisen työntekijän palkkaamiseksi esimerkiksi koeajan pidentämisellä.
- Turvataan maaseudun koulu- ja koulutuspalveluiden ajantasaisuus ja saavutettavuus.

Byrokratian purku

Tavoite 2020

Yhteiskuntamme monelta osin liian pitkälle mennyt sääntely on purettu. Turhalla byrokratialla ei enää jarruteta maaseudun tervettä taloudellista toimeliaisuutta. Hallinnointia on purettu joka sektorilta asumisesta yrittämiseen.

Toimet 2015

- Maataloutta koskevat ympäristöluvut pitää uusia vain, jos toimintaan tulee oleellisia muutoksia.
- Maatalousyrittäjälle ei voi langettaa sanktioita pinta-alojen mitatuista muutoksista, jos hän on käyttänyt hallinnon antamia lukuja eikä peltopinta-ala ole muuttunut.
- Eri viranomaisten välinen tiedonkulku on laitettu kuntoon, asiakkaiden tarvitsee toimittaa tietonsa vain yhdelle viranomaiselle.
- Hevosensillan käyttö energiantuotannossa on sallittu.
- Viranomaistulkinnat on yhdenmukaistettu.
- Viranomaisten keskinäinen valitusoikeus on poistettu.
- Lunastuslainsäädäntö on uudistettu, omistajan oikeudet ja korvaustasot on päivitetty ajan tasalle.
- Lupaprosesseja on kevennetty ja sujuvoitettu sekä otettu käyttöön viranomaistakuu.

Maatalous

Maatalouspolitiikassa painotetaan elinkeinon kannattavuuden, toimintaedellytysten, teknologisen kehityksen ja kilpailukykyyn parantamista. Maatalouspoliittisen päätöksenteon pohjaksi luodaan biotalousstrategiaan perustuva kansallinen maatalousohjelma. Sillä varmistetaan vakaa, mahdollistava ja ennustettavissa oleva toimintaympäristö, jossa jokainen tila pystyy kehittämään toimintaansa omien vahvuuksiensa pohjalta.

Tavoite 2020

Maataloustuotannon kannattavuus on parantunut. Puhtaan ja turvallisen ruuan tuotanto on varmistettu. Tuotanto on monipuolistunut, tuottajien oikeusturva on parantunut ja asema elintarvikeketjussa vahvistunut. Ympäristösäädöksiä on uudistettu käytännöllisempään suuntaan, mikä on mahdollistanut satotasojen nousun ja sitä kautta nykyistä tehokkaamman ravinteiden hyväksikäytön.

Toimet 2015

- Laaditaan kansallinen maatalousohjelma
- Turvataan poliittisella päätöksenteolla kotieläintuotannon ja muun maatalouden pitkäjänteisen toiminnan edellytykset.
- Varmistetaan nykyisille maataloustuille riittävä rahoitus, oikea-aikainen maksatus ja kohdistetaan tuet aktiivituotantoon ja -viljelijöille.
- Edistetään sukupolvenvaihdosten syntymistä.
- Edistetään uuden maatalousteknologian käyttöä kestäväällä tavalla.
- Käännetään maataloushallinnon lähtökohta viljelijälähtöiseksi ja huolehditaan viljelijöiden oikeusturvasta.
- Alkutuottajan asemaa elintarvikeketjussa vahvistetaan reilun kaupan lailla. Lain toteutumista valvomaan nimitetään reilun kaupan asiamies.
- Arvioidaan lomitusjärjestelmän toimivuus. Mahdollisten muutosten on edistettävä maatalousyrittäjien hyvinvointia ja jaksamista.

- Vähennetään maatalousbyrokratiaa esimerkiksi vahvistamalla peltolohkojen pinta-alat ja hyödyntämällä digitaalista valvontaa.
- Uudistetaan nitraattiasetus laadukkaiden satojen varmistamiseksi.
- Parannetaan Suomen valkuaisomavaraisuutta, edistetään etanolitehdashanketta.
- Estetään kiinteistöverotuksen laajeneminen maatalousmaahan.
- Luodaan toimiva tuottaja-toimialaorganisaatiomalli ja sen tarvitsema lainsäädäntö.
- Aloitetaan valmistautuminen EU:n seuraavan ohjelmakauden maatalouspolitiikan uudistukseen, jotta Suomen tarpeet ja tavoitteet siinä saataisiin läpi nykyistä paremmin.
- Tehdään puolueeton GMO-selvitys. Suhtaudutaan GMO-kysymykseen varovaisuusperiaatetta noudattaen.
- Edistetään ravinnekiertoon perustuvaa kiertotaloutta.
- Sitoudutaan turkistuotannon pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Suomalainen ruoka

Suomen on otettava edelläkävijän rooli EU:n elintarvikepolitiikassa. Puhtaiden ja turvallisten elintarvikkeidemme vientiä on edistettävä voimakkaasti. Kattavat alkuperämerkinnät, tuotteiden jäljitettävyyden ja oikeudenmukainen tulonjako elintarvikeketjussa ovat edellytyksiä kestäväälle kuluttamiselle ja kannattavalle maataloudelle. Kuluttajan valinnanmahdollisuus, tuotteiden korkea laatu ja jalostusarvon nostaminen sekä suomalainen ruokakulttuuri nostetaan kehittämisen kärkeen.

Luomutuotanto on mittava mahdollisuus Suomen ja koko Euroopan maataloudelle. Luomumarkkinat kasvavat Euroopassa kohisten. Kuluttajien toiveisiin on vastattava, luomua on oltava tarjolla kaupoissa. EU:n lainsäädännön on luotava edellytykset kannat-

tavalle luomutuotannolle. Lainsäädännön on huomioitava pohjoiset olosuhteet, byrokratiaa on vähennettävä ja valvonnan on oltava riskiperusteista.

Tavoite 2020

Ruokaomavaraisuus keskeisimmissä elintarvikkeissa on palautettu. Maamme ruokatase – elintarvikkeiden viennin ja tuonnin välinen suhde – on parantunut miljardilla eurolla Suomen hyväksi. Elintarvikkeissa on kattavat tuoteselosteet ja alkuperämerkinnät. Julkisten elintarvikehankintojen on täytettävä suomalaiselle tuotannolle ja jalostukselle asetetut vaatimukset.

Luomutuotannon osuus elintarvikemarkkinoilla on kasvanut ja Suomen elintarvikevienti on vahvistunut huomattavasti. EU:n lainsäädäntö on vahvistanut kannattavan luomutuotannon edellytyksiä. Lainsäädännössä on huomioitu pohjoiset olosuhteet, byrokratia on vähentynyt ja valvonta tarkoituksenmukaistunut. EU:n alueelle tuotavien elintarvikkeiden on täytettävä EU:n hygieni- ja laatuvaatimukset.

Toimet 2015

- Laki alkuperämerkintöjen pakollisuudesta kaikissa elintarvikkeissa
- Luodaan edellytykset elintarvikkeiden viennin vahvistamiselle kasvattamalla turvallisten elintarvikkeidemme arvostusta ja jalostusarvoa sekä tehostamalla kaupallistamista ja markkinointia.
- Kansallinen ruokastrategia pannaan täytäntöön.
- Arvioidaan kilpailulainsäädännön toimivuus kansallisesta näkökulmasta
- Elintarvikeyritysten byrokratiaa vähennetään ja valvontaa kehitetään omavalvonnan suuntaan.
- Pienten elintarvikeyritysten hallinto- ja maksutaakkaa kohtuullistetaan.
- Uudistetaan hankintamenettelyjä ja varmistetaan pienyritysten pääsy julkisten hankintojen tarjouskilpailuihin.
- Luomutuotannon kehittämisessä painopiste siirretään hehtaaritavoitteista elinkeinon kehittämiseen.
- Luomutuotannon valvonnassa siirrytään riskiperusteisuuteen.

Metsä

Metsät ovat merkittävin luonnonvaramme. Metsäklusteri tuottaa noin kolmanneksen vientituloistamme. Metsien hyödyntämistä nostamiseksi metsätalousyrittäjyyttä edistetään ja metsäalaa kehitetään monialaisina elinkeinoina, jotka eivät poissulje metsien virkistys- tai suojeluarvoja. Teknologisella kehityksellä sekä uusilla innovaatioilla avataan mahdollisuuksia metsävarojen hyödyntämiselle nykyistä tehokkaammalla, kestäväällä tavalla.

Tavoite 2020

Metsätilojen sukupolvenvaihdosjärjestelmän käyttöönotto aktivoi omistajia. Yhä useampi suomalainen toimii metsätalouden piirissä. Metsiä ja metsäosaamista hyödynnetään sekä raaka-aineiden tuotannossa että palveluissa ja virkistyskäytössä. Hyödynnetään Euroopan metsästrategian positiiviset mahdollisuudet metsien kestävästä käytöstä ja metsäsektorin osalta.

Toimet 2015

- Toteutetaan kansallista metsästrategiaa.
- Metsien talouskäyttöä laajennetaan kestäväällä tavalla.
- Kehitetään ammattimaisen metsäyrittäjyyden rinnalla metsärahastoja ja yhteismetsien toimintaa.
- Kannustetaan metsänomistajien ja puunostajien edustajia tekemään yhteinen ehdotus aktiivisen metsäyrittäjyyden kehittämiseksi, jolloin se voitaisiin toteuttaa jo tulevilla eduskuntavaalikaudella.
- Rakentamismääräyksiä uudistetaan puunkäytön mahdollisuuksien lisäämiseksi.
- Suositetaan puunkäyttöä julkisessa rakentamisessa.
- Päätetään valtakunnallisen puurakentamisohjelman jatkamisesta.
- Metsien suojelua edistetään vapaaehtoisuuteen perustuvan METSO-ohjelman mukaisesti.

- Estetään kiinteistöverotuksen laajentaminen metsätalousmaahan.
- Metsäpolitiikka pidetään kansallisessa ohjauksessa. Määräysvaltaa metsäasioissa ei anneta kansainväliselle tai EU-tasolle.
- Vaikutetaan aktiivisesti EU:n metsästrategian toimeenpanoon. Varmistetaan ettei se tuo mukanaan tarpeetonta byrokratiaa, vaan keskittyy positiivisten mahdollisuuksien luomiseen.

Uusiutuva energia

Hiilenmusta energiapolitiikka korvataan uusiutuviin energialähteisiin perustuvalla taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä politiikalla. Energiapolitiikan tavoitteet asetetaan tulevien vuosikymmenien taloudellisten, toiminnallisten ja ilmastollisten arvojen pohjalta. Suomeen on laadittava uusi energiapaketti, jossa hyödynnetään biotalouden mahdollisuudet energiapolitiikassa. Kivihiilen kilpailuetu on poistettava, turpeen verotusta on korjattava, puun energiatukia on uusittava sekä edistettävä puun ja turpeen yhteiskäyttöä.

Tavoite 2020

Suomalaisessa energiapolitiikassa on toteutettu kansallinen ryhtiliike. Kuljetaan kohti hiilivapaata energiatuotantoa, jossa kotimaisen ja uusiutuvan energian osuus kasvaa selvästi. 2030-luvulle tultaessa energiaomavaraisuutemme kasvaa 60 prosenttiin ja uusiutuvan osuus käyttämästämme energiasta nousee yli 60 prosentin. Hiilidioksidipäästömmme vähenee puoleen Kioton lähtötasosta 2030-luvulle mennessä.

Toimet 2015

- Luodaan biotaloustategia.
- Päätetään investointien lupajärjestelmän yksinkertaistamisesta ja nopeuttamisesta.
- Metsähakkeen tuki, turpeen verotus sekä hakkeeksi kelpaavan puun määritelmä palautetaan vuoden 2012 tasoisiksi.
- Jatketaan nykyisellä kemera-tuella vuosi 2015.

Vuonna 2016 otetaan käyttöön uusi yksikertainen malli.

- Edistetään maatilakokoluokan biokaasulaitosverkoston rakentamista.
- Lähienergian tuottamisen esteitä puretaan.

Metsästyks ja kalastus

Tavoite 2020

Kansalaisten virkistysmahdollisuuksia on lisätty. Riistatalouden merkitystä on onnistuttu kasvattamaan. Metsästyksen ja kalastuksen merkittävä asema suomalaisessa kulttuurissa on turvattu. Pedot kuuluvat suomalaiseen luontoon, mutta eivät pihapiireihin.

Toimet 2015

- Metsästyksen salliminen luonnonsuojelualueilla muutetaan poikkeuksesta pääsäännöksi.
- Petokantojen hoitosuunnitelmissa päätäntävaltaa siirretään paikallistasolle.
- Riistalupiin liittyvää tarpeetonta byrokrati-aa vähennetään, vahinkolupien myöntämistä nopeutetaan ja otetaan käyttöön hallinnollisesti kevyempi lisenssijärjestelmä.
- Huolehditaan, että koulujen luonnontieteiden opetuksessa opetetaan myös riistatalouden, metsästyksen ja kalastuksen perusteet ja näiden harrastusten merkitys kansalaisten hyvinvoinnille.
- Toteutetaan kansallista kalatiestrategiaa.
- Toteutetaan lohistrategiaa. Arvioidaan valtion Regale-oikeudet selvitysten valmistumisen jälkeen.

Maa- ja metsätalouden investoinnit

Maa- ja metsätalouden kehittämiseen ja investointeihin on oltava käytettävissä tarvittavat taloudelliset resurssit. Investointien rahoittamista ei siirretä vuotuisen budjettirahoituksen varaan. Alkutuotannon rakenteen kehittämisen ensisijainen rahoituslähde pohjautuu rahastointiin, joka on päämitetty riittävästi.

Tavoite 2020

Maa- ja metsätalouden sekä uusiutuvan energian kehitys- ja investointirahoitukseen on luotu kattava kokonaisuus uuden kasvurahaston osaksi. Maa- ja metsätalouden tuki- ja kehittämistoimenpiteiden lisäksi kasvurahasto tarjoaa rahoituskanavan sellaisille kasvuyrityksille, jotka pyrkivät ratkaisemaan biotalouteen liittyviä haasteita ja kehittämään esimerkiksi puuraaka-aineesta aivan uudenlaisia tuotteita vaikkapa lääketieteellisuuden tarpeisiin.

Toimet 2015

- Kevennetään maatalouden ympäristölupamenetelyä
- Toteutetaan jakamattoman voiton varausjärjestelmä (Keskustan sovellus Viron kaksikantaisesta yritysveromallista)
- Parannetaan varautumista markkinahäiriöihin vakauttamislainajärjestelmällä.